

organisationer, der udfører abort, men også til organisationer, der blandt deres øvrige aktiviteter oplyser eller rådgiver om abort og henviser til steder, hvor der gennemføres aborter, og til organisationer, der fører kampagner til fordel for fri abort, selv om aktiviteterne er lovlige og selvfinansierende. Denne politik er misforstået og dybt beklagelig.

I en situation, hvor USA leverer 43 pct. af den globale udviklingsbistand til familieplanlægning, mor-barn-sundhedsprogrammer og bekæmpelse af seksuelt overførte sygdomme, har dette fremstød fra den yderste højrefløj i USA dybt alvorlige konsekvenser for kampen mod hiv/aids. Ikke alene rammes nogle af verdens fattigste kvinder helt konkret på liv og sundhed, men det principielle grundlag for verdenssamfundets kamp mod hiv/aids, som bygger på, at adgangen til seksuel og reproduktiv sundhed er en menneskeret og skal beskyttes som sådan, bliver hermed også undergraved.

Behovet for handling fra dansk og europæisk side er derfor indlysende. Vi må afbøde konsekvenserne af Bushregeringens handlinger og gå foran i arbejdet for at sætte handling bag FN-målsætningen om et endeligt opgør med hiv/aids-epidemien. Det kræver, at Danmark også opprioriterer indsatsen for seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder. Hele 99 pct. af de 529.000 mødre, der dør hvert år, kommer fra udviklingslandene. Det skyldes især en udbredt mangel på reproduktive sundhedsartikler som prævention og kondomer til hiv/aids-forebyggelse. I Afrika syd for Sahara dør 1 ud af 16 kvinder under graviditet og fødsel. Mere end tre fjerdedele af alle hiv-tilfælde er seksuelt overførte, mens 10 pct. skyldes smitte fra mor til barn.

Debat om dansk udviklingsbistand

Derfor håber forslagsstillerne på en velvillig behandling af dette beslutningsforslag. Tiden er inde til en reel debat om dansk udviklingsbistand. Før folketingsvalget i 2001 fik man det indtryk, at uenigheden alene gjaldt bistandens mål og effektivitet. De nuværende regeringspartier foreslog en »midlertidig« begrænsning af bistanden med 1,5 mia. kr., som angiveligt udelukkende havde til formål at fremme effektivitetsforbedringer i bistanden. Den nuværende udenrigsminister udtalte tilmed: »I forhold til de fattigste kan jeg garantere, at de ikke kommer til at undgælde for nedskæringerne« (Ritzau den 5. december 2001).

Virkeligheden tegner sig desværre anderledes. Bespørelserne på udviklingsbistanden antager i dag permanent karakter og er tilmed hastigt voksende set i forhold til Danmarks generelle velstand. Bistandspro-

centen har i de senere år været i frit fald mod et foreløbigt lavpunkt på 0,8 pct. af BNI som følge af regeringens nedprioritering af området. Konsekvenserne for verdens fattigste er åbenlyse. Og intet tyder på, at nedskæringerne har virket fremmende for kvaliteten af dansk bistand. Tværtimod er der flere indikationer af, at faglige hensyn blev fortrængt under det politiske hastværk, der gjorde sig gældende efter regeringsskiftet.

Statsministeren lovede i sin åbningstale den 5. oktober 2004, at regeringen vil arbejde for øget fokus på det afrikanske kontinents problemer: »Afrika må ikke blive det tabte kontinent. Verdens rige lande må stå sammen om at løfte det afrikanske kontinent ud af den nuværende elendighed. Vi må hjælpe Afrika, så forfald og fortvivlelse bliver afløst af fremskridt og forhåbning. Der er brug for en bred indsats. Løse militære konflikter. Håndtere flygtningeproblemer. Sikre demokrati og god regeringsførelse. Skabe bedre handelsvilkår. Stimulere økonomisk udvikling. Bekæmp aids.« Statsministeren gentog løftet om at hjælpe Afrika ved åbningstalen i oktober 2005, selv om regeringens politik taler sit modsatte tydelige sprog.

I praksis er der sammenlagt i årene 2002-2005 målt i forhold til den bevilling, Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre fremlagde i 2001, sket en besparelse på 1,3 mia. kr. alene på den direkte bilaterale bistand til Afrika. Regeringens flotte ord er derfor ikke i overensstemmelse med regeringens konkrete politik. Det vil klæde statsministeren at leve op til de flotte ord på FN-topmødet i september og i Folketingets åbningsdebat i oktober 2005 og rent faktisk levere øget bistand til bekæmpelse af hiv/aids og til Afrika, vel at mærke uden at tage bistanden fra andre fattige lande, hvor hjælpen er påkrævet.

Socialdemokraterne indgår gerne i et bredt samarbejde om løbende kvalitetssikring af bistanden. Men et sådant arbejde må aldrig blive et skalkeskjul for løbende nedskæringer. Det vil altid være fristende at bruge bistandskronerne til finansiering af andre værdige formål, som har vælgernes aktuelle bevågenhed. Og eftersom bistandsarbejdet vitterlig er vanskeligt, vil man altid kunne dække sig ind under kritik af kvaliteten med henvisning til mindre vellykkede projekter eller tvivlsomme modtagere. Som et konkret tiltag ønsker Socialdemokraterne eksempelvis, at bekæmpelse af hiv/aids bliver en obligatorisk komponent i de udbudsforslag vedrørende infrastrukturprojekter, som DANIDA opstiller. Dette skal hindre, at virksomheder giver tilbud på f.eks. et projekt, der har til formål at etablere veje, uden at tilbuddet indeholder en komponent, der aktivt bekæmper hiv/aids. Muligheden for